DENKTAŞ POLİSTEN RUMLAR'LA İLGİLİ "KARA LİSTE" İSTEDİ

Lefkoşa, Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş, Kıbrıs Türkleri'ne karşı suç işleyen sakıncalı Rumlar'ın KKTC'ye geçişinin önlenmesi için "kara liste" hazırlanmasını istedi ve bu amaçla Polis Genel Müdürü'yle dün bir görüşme yaptığını açıkladı.

Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş bu yöndeki açıklamayı, Ulusal Halk Hareketi'nin bir kolu olarak faaliyet gösteren Ulusal Kadın Hareketi'nden kalabalık bir heyeti kabulünde yaptı.

GEÇİŞLER ÇAĞDAŞ BİR DÜZENLEME

Kabulde yaklaşık 10 günden beri devam eden serbest geçişlere destek verdiklerini belirten Ulusal Kadın Hareketi Başkanı Pervin Gürson, KKTC Bakanlar Kurulu'nun konuyla ilgili kararını "yerinde, zamanında ve çağdaş bir düzenleme" olarak niteledi.

Karşılıklı geçişlerin serbest bırakılmasıyla iki devlet gerçeğinin pekiştiğini ve Rumlar'ın Kıbrıs Türkü'nün özgür, bağımsız olarak yaşadığını gözlemleme olanağı bulduğunu söyleyen Gürson, Rumlar'ın pasaport göstererek KKTC'ye geçmelerinin de devlet varlığının tescili anlamına geldiğini kaydetti.

"RUM KATİLLER İÇİN KARA LİSTE"

Geçişlerle birlikte bazı önlemlerin alınması gerektiğini de söyleyen Gürson, Akdeniz köyünde önceki gün yaşanan olayı örnek göstererek, "Rum katillerin" yer alacağı bir "kara liste" hazırlanmasını ve bu kişilerin KKTC'ye geçmeleri halinde tutuklanmalarını istedi. "Akdeniz köyünde 2 Türk'ü katleden bir Rum'un önceki gün CTP'liler rehberliğinde köye gittiğini ve şehit eşlerinden birinin polise başvurduğunu" kaydeden Gürson, buna rağmen ilgili Rum'un tutuklanmamasından yakındı.

RUM PASAPORTU ALANLAR...

Kıbrıslı Türkler'in Rum Yönetimi pasaportu almalarından da rahatsızlık duyduklarını söyleyen Gürson, "çift vatandaşlık konusunun yasayla düzenlenmesini ve ikinci bir vatandaşlık isteyenlere Bakanlar Kurulu'ndan izin şartı getirilmesini" istedi. Gürson, çift vatandaşlık alanlara KKTC'de seçme ve seçilme hakkı verilmemesi gerektiğini de kaydetti.

MAL-MÜLK SORUNU

Annan Planı'nın masadan kalktığını da kaydeden Ulusal Kadın Hareketi Başkanı Pervin Gürson, "Kıbrıs Türkü'nün tek bir anlaşmaya ihtiyacı kaldı, o da mal-mülk sorununun global mübadele ve tazminatlar yoluyla sıfırlanmasıdır" dedi.

Gürson, Vakıf toprağı niteliğindeki Maraş'ın mülkiyeti KKTC'de kalmak kaydıyla yerleşime açılmasına destek verdiklerini de ekledi.

TAPULAR GEÇERLİ

Cumhurbaşkanı Denktaş da, Ulusal Kadın Hareketi'nin dile getirdiği görüşlere katıldığını belirtti.

Geçişlerin serbest bırakılmasıyla birlikte mülkiyet konusunda endişeler yaşandığını anlatan Denktaş, şunları söyledi:

"Bazı insanlarımız 'acaba bizi malımızdan atacaklar mı' diye endişeye başladı. Endişeye lüzum yok. Devletimizin verdiği tapu var ve bu geçerlidir. Bunu kimse geçersiz addedemez. Biz Rum'un hakkını yemiyoruz. Karşı tarafta mal mülk bırakıldı. Tazminatlara biz razıyız. Takas da konuşuruz. Rum tarafı Türkler'in bıraktığı birçok emlakı haksız yere istimlak etti. Sözde bir yerlere para yatırdı, kimsenin haberi yok. Bunların hep tazmin edilmesi, görüşülmesi, gerekirse mahkeme yoluyla halledilmesi gerekir."

"KARA LİSTE" HAZIRLANACAK

Akdeniz köyünde önceki gün yaşanan olayla ilgili görüşlerini açıklarken de, Polis Genel Müdürü'yle dün konuyla ilgili bir görüşme yaptığını söyleyen Denktaş, özetle şunları kaydetti:

"Polis haber alıncaya kadar Rum kaçırıldı. Bir kara liste hazırlansın ve bu gibiler bu listeye konsun. Geçmiş dosyalardan da isimler belirlensin ve her polisin önünde bu 'kara liste' olsun ki bu gibi insanlar geçmesin. Kendilerine birşey yapılabilir, ortalık yine karışır. Bunları önlememiz lazım. Eskiden de dolaşım özgürlüğünün olması için karşılıklı kara listeyi verelim demiştik. Şimdi bunun zamanı geldi."

PASAPORT KONUSU

Ulusal Kadın Hareketi'nin Rum pasaportuyla ilgili görüşlerinde de haklı olduğunu söyleyen Denktaş, kapıları açarak müzakere zemini oluşturmayı hedeflediklerini yineledi.

DENKTAŞ: "KAPALI MARAŞ'IN AÇILACAĞI HABERLERİ SPEKÜLATİF"

Lefkoşa, Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş, Türkiye Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Cuma günü KKTC'ye yapacağı günübirlik resmi ziyaret sırasında kapalı Maraş bölgesinin bir bölümünün Rumlara verileceğinin açıklanacağı yönünde Rum basınında yer alan haberlerin spekülasyon olduğunu vurgulayarak, "Kapalı Maraş'ın bir bölümünü bize uygulanan ambargoların kaldırılması kaydıyla Rumlara vermeyi önermiştik ama reddettiler. Dolayısıyla bu haberler spekülatif haberlerdir" dedi.

Cumhurbaşkanı bu yöndeki açıklamayı, çevre konusunda konferans vermek amacıyla KKTC'de bulunan Türkiye'nin eski bakanlarından, Türkiye Çevre, Sağlık ve Eğitim Vakfı Başkanı İmren Aykut'u kabulü sırasında yaptı. Denktaş, bir gazetecinin konuya ilişkin sorusu üzerine, Rum Yönetimi Başkanı Tasos Papadoplus'a mektup göndererek, yaptığı güven artırıcı önerilerden birinin de Kıbrıslı Türklere uygulanan ambargoların kaldırılması kaydıyla kapalı Maraş'ın bir kısmının Rumlara verilmesi olduğunu anımsatarak, ancak Rum tarafının bunu reddettiğine işaret etti.

Rum tarafının ve basınının, "Sayın Erdoğan gelecek ve Maraş'ı kendilerine verecek" diye bir telaş içine girdiklerini belirten Denktaş, "Bizim böyle birşeyden haberimiz yok. Böyle bir düşüncenin varolduğunu da bilmiyoruz" şeklinde konuştu.

"MARAŞ KKTC'NİN BİR PARÇASIDIR... KONU MAHKEMEDEDİR"

Maraş'ın Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin bir parçası olduğunu vurgulayan Cumhurbaşkanı Denktaş, kapalı Maraş bölgesindeki toprağın büyük bölümünün Vakıflar'a ait olduğuna ve konunun mahkemede olduğuna işaret ederek, şöyle dedi:

"Maraş denilen kısmın %70-80 toprağı, vakıftır ve zamanında yasal olmayan şekilde kiliseye, okullara, kişilere tahsis edilmiştir veya satılmıştır. Evkaf'ın bunda bir oluru olmadan yapılmıştır ve bu konu mahkemededir. Dolayısıyla bunlar spekülasyondur. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti makamlarından birşey işitmedikçe Rumların yarattığı spekülasyona pek önem vermeyin."

SİMİTİS: "1 MAYIS 2004'E KADAR KIBRIS SORUNUNUN ÇÖZÜLMESİNİ UMUT EDİYORUM..."

Atina, AB Dönem Başkanı Yunanistan'ın Başbakanı Kostas Simitis, "Rum Kesimi'nin AB'ye katılacağı 1 Mayıs 2004 tarihine kadar Kıbrıs sorununun çözülmesini umut ettiğini" söyledi.

Simitis, Atina'da yapılan AB Parlamentoları Avrupa İşleri Komisyonları Başkanları Konferansı'nda (COSAC) yaptığı konuşmada, AB'nin yeni üyeleri arasında Rum kesiminin bulunmasından büyük memnuniyet duyduğunu belirtti.

Simitis, "Ancak, Kıbrıslı Türk liderlerin uzlaşmaz tutumu ve Türkiye'nin Irak krizi nedeniyle tereddüt etmesi yüzünden Kıbrıs sorunu çözülemedi. Bundan dolayı üzüntü duyuyorum. Sorunun BM Genel Sekreteri Kofi Annan'ın sunduğu plan temelinde çözümlenmesini hedefliyoruz ve umarım 1 Mayıs 2004 tarihinden önce çözüme ulaşılabilir" dedi.

AB'nin ortak bir savunma ve dış politika oluşturma hedefine ulaşması gerektiğini de vurgulayan Simitis, bu konunun önümüzdeki dönemde AB organlarında ele alınacağını kaydetti.

Yansımalar...

Kapı aralandı

Sayın Denktaş sınırı açarak kapıyı çözüme araladı. Yani Rum tarafının Annan paketini kamuoyuna açıklamış olması müzakerelerle değiştirilebilmesi ihtimalini ortadan kaldırmıştı. O zaman çözüm için geriye, karşılıklı adımlarla yakınlaşmadan sonra da ilerlemeleri hukuki metinlere dercetmek yolu kalıyor.

Gündüz Aktan (RADİKAL)

Bu yol 'kapsamlı müzakere' yönteminden daha gerçekçi. Müzakerelerin birbirine güvenmeyen taraflar arasında yapılması çok güç. Kıbrıs Türkleri 1963'te kendilerini devletin dışına atan ve 11 yıl mezalim yapan, nüfusça kalabalık ve ekonomik açıdan güçlü Rum toplumuna güvenmemekte haklı. Hele bu toplum geçmişte Türklere yaptıklarını inkâr ediyor ve okullarda gençliğine tüm olayın, Türkiye'nin hiçbir neden yokken 1974'te adayı 'işgaliyle' başladığını öğretiyorsa.

Eğer adım adım çözüme gidilecekse bu süreç karşılıklı olmalı. Sn. Denktaş sınırı açtıktan sonra Rumların üç gün süreyle kuzeyde kalabilmelerine de izin tanıdı. Buna karşılık Rum/Yunan tarafı somut adım atmak gibi, birtakım boş vaatların yanında ilave taleplerde bulunuyor. Çok önemli sayıda asker çekilmesini; 1977 Denktaş-Makarios Anlaşması'na atfen Karpaz'a 20 bin Rum'un yerleşmesini; Maraş'taki konutların tamir edilerek Rumlara geri verilmesini istiyor. Amaçları sanki kabulü imkânsız aşırı taleplerde bulunmak ve bunlar yerine getirilmeyince de, 'Türkler çözüm istemiyor' deyip işin içinden sıyrılmak.

1977 Anlaşması'nın Karpaz'la ilişkisi yok. Maraş'ın iadesi 1977 Kipriyanu-Denktaş Anlaşması'nda yer alıyor. Ama orada da tamirattan bahsedilmiyor. Toprak düzenlemesi bu sürecin ancak son aşamasında yapılabilir ve nihai çözüm anlaşmasında yer alabilir.

Kaldı ki adım atma sırası onlarda. Türk tarafı bu adımı kolaylaştırabilir. Bu bağlamda akla ambargonun kalkması geliyor. Lüksemburg Adalet Divanı'nın kararında ihracat için gerekli menşe şehadetnamelerinin Rum yönetimince damgalanması öngörülüyordu. Bu, kuzeyin devletliğini tanımamak anlamına geldiğinden kabul edilmemişti. Oysa şimdi çözüm Kıbrıs'ın AB üyeliğinde arandığına göre, KKTC artık bunu kabul edebilir. Kaldı ki sınırlarını, devlet yapısını Türkiye'nin etkin garantisini koruyor. Rum tarafı da tarım arazisinin nihai statüsü mahfuz kalmak kaydıyla kuzeyin ürünlerinin AB'ye ihracına imkân verecek bir uygulamayı geçebilir.

AİHM, Loizidou davasında hatalı bir siyasi karar aldı.

Bu kararın uygulanması imkânsız. Uygulanırsa sadece Kıbrıs'ta değil, Bosna-Hersek ve Karabağ'da da davaların arkası kesilmeyecek. Zararın neresinden dönülürse kâr. Bu dava ve Kıbrıs'a ilişkin tüm emlak sorunları çözüm için Kıbrıs'a gönderilebilir. Ve çözüm genel bir takas ve tazminat şeklinde olabilir. Zaten Kıbrıs, AB üyesi olduktan ve belli bir moratoryum süresi geçtikten sonra emlak alım satımlarında AB kuralları geçerli olacak.

Ambargonun kalkışı ve emlak sorunu birlikte çözümlenirken Türkiye Rumlara dönük bazı jestler yapabilir. GKRY pasaportu taşıyan Rumların Türkiye'ye turist olarak gelmeleri kabul edilebilir. Kıbrıs Rum bandıralı gemiler üzerindeki ambargo da kaldırılabilir. Bu arada sembolik olarak birlik çekilmesi de düşünülebilir.

Ama önce onların ilk adımını görelim.

Bu çerçevede 'liberal' yazarların da yeni şartlara uyum sağlamak için o çok sevdikleri tabirle 'zihni değişim' geçirmesi gerekiyor. Denktaş nefretinden vazgeçmeliler. Kimliklerini daha olumlu yollardan oluşturmalılar. 'Biz yazdık da Denktaş ondan dolayı sınırları açtı' gibi safsataları bir yana bırakıp, daha mütevazı olmalılar. Bu çözüm yönteminin Annan paketinden farklı olduğunu görmeliler. 'Ver kurtul' yaklaşımının sadece karşı tarafı cesaretlendirip, çözümü zorlaştırdığını anlamalılar. Rumlardan evvel davranıp 'Rumlar kabul etmez' dememeliler. Dış ve iç dünyayı okumadan ve dış politika strateji önermeden önce Gülnur Aybet'in 3 Mayıs tarihli Radikal'de çıkan 'Prensip başka çıkar başka' başlıklı yazısını okumalılar. Bu yazının ışığında 'değişim'in ne olduğunu bir zahmet açıklamalılar.